

Извештај

за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Дојран за 2021 година

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 16.12.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Дојран.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Дојран од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници на општината Дојран присутни при вршењето на надзорот беа Томислав Захов и Милка Ајцева.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Дојран се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката за нив се води евиденција согласно пропишаниот регистар.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека во границите на надлежност на општина Дојран нема инсталации кои според својата активност имаат обврска за спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи кои произлегуваат од Законот за животна средина.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Општината Нема донесено нов ЛЕАП (последниот е донесен во 2006 година и е со истечен рок на важност).
- Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.
- Општината нема донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година,

Општината нема овластен инспектор за животна средина, истиата по потреба го повикува овластениот инспектор од Општина Гевгелија со која имале склучено договор за меѓусебна соработка.

-Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.

-Општината нема воспоставено регистер на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материји и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Општината има донесено План и Програма за управување со отпадот, која ја подготвува јавното претпријатие Комуналец Полин Дојран и која ни е доставена во прилог.

-Не изготвува консолиридан извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, кој треба да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

-Во однос на посебни правила за постапување со комуналниот отпад и другите видови на неопасен отпад, општината има поставено контејнери за стакло од 1,5 м³ и 2м³ распоредени по угостителските објекти, со што се овозможува одделно собирање на овој тип на отпад, како и намалено количество на одложено стакло на постоечката депонија, како и контејнери за одделно собирање на пластика и лименки, метални кошови за селекција на отпад од пакување поставени на повеќе локации во Стар Дојран со што се допринесува намалување на количината на создаден отпад од пакување и негово депонирање на постоечката депонија. Општината има поставено лимена барака каде се складира и чува положениот електричен и електронски отпад, кој редовно се превзема од страна на колективен постапувач врз основа на склучен договор.

-На територијата на општината функционира ЈКПД Комуналец Полин Дојран.

- Определено место за третман и отстранување на инертен отпад определено од страна на општината Депонија Дикилташ, Стар Дојран.

- Не врши мониторинг на управувањето со отпадот и нема донесено Програма за мониторинг за управување со отпад.

-Нема организирано информативен систем согласно член 113.

-Не води катастар на својата општина на создавачите на неопасен отпад согласно член 116.

-Нема регистрирано правно лице кое поседува дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување.

-Се прави селекција на отпадот, од самата општина и од страна на правните субјекти со кои општината има склучено договор за соработка (а кои поседуваат Дозвола за колективно постапување со отпад од пакување-Прогрес Груп не е колективен постапувач со отпад од пакување и Пакомак, отпадна електрична и електронска опрема-Ел Колект, како и батерии и акумулатори-не е наведено правното лице) се поставени контејнери со кои се постигнува одделно собирање на тој тип на отпад.

- Општината има реализирано инспекциски надзор во областа на животната средина (согласно член 126 и 129) со помош на меѓусебна соработка од општина Гевгелија идејки до сега немало назначен овластен инспектор за животна средина.

- Општината овозможува остварување на правото на пристап до јавни информации и јавно учество во донесувањето одлуки во областа на отпадот преку информации достапни на Веб страната на општината и преку печатени материјали.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има предвидено и пополнето само едно место - Советник за животна средина со вработен на определено работно време.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Дојран, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

- Општината согласно член 26 и 28 нема прибавено водно право дозвола за користење на вода за водоснабдување од подземните водни тела (бунарски подрачја). Општината нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината при издавање на Б интегрирани еколошки дозвола утврдува дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење и дозвола за испуштање ги има прибавено од МЖСПП. Исто така, внимава согласно член 116 ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината согласно член 96 став 2 од ЗВ нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за водните тела кои се користат за консумирање од страна на човекот и нема поднесено барање со елаборат до Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 се определат заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот.

- Општината има донесено Годишна програма за изградба на системи за собирање и одведување на отпадни води во Општина Дојран за 2021 година која е донесена согласно Законот за локална самоуправа и истата не е донесена согласно член 114 од ЗВ.

- Советот на Општината има донесено План за заштита и одбрана од поплави со бр. 08-347/3 од 30.04.2020 година. Општината превзема мерки за заштита и одбрана од поплави.

- Општината нема Програма за заштита од штетно дејство на водите член 124 ЗВ и согласно член 143 од ЗВ, не изработила, доставила и објавила извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Во однос на ерозивното подрачје во нејзините граници и подрачјата загрозени од ерозија општината нема определено границите на ерозивното подрачје и подрачје загрозено од ерозија, нема утврдено мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ како и не презема мерки за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Исто

така и согласно член 141 од ЗВ не превзема мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Општината согласно член 131 во населените места има можност да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците и да го уреди согласно член 132. Општината има донесено Одлука за регулација на корита и суводолици во градежен опфат со урбанистички план за село Никочик бр. 09-301/8 од 26.04.2017 година.

- Општината во прашалникот има одговорено дека не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133.

- Општината нема воспоставено мониторинг за водни тела согласно член 145 ЗВ нема донесено Програма за мониторинг на водите и не доставува податоци согласно член 156 ЗВ. Од страна на Центарот за јавно здравје Штип има направено санитарно-хигиенски увид на Дојранско езеро и направен е извештај со бр. 00547-2/1 на 27.05.2021.

- Водата за пиење ја обезбедуваат преку подземни водни тела во неколку бунарски подрачја. Општината има основано јавно претпријатие ЈКП Комуналец Полин - Стар Дојран за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.

Во прашалникот нема одговорено дали општината врши инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229).

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Дојран, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

- Општината нема развиено локална мрежа за мониторинг на бучава согласно член 19 од ЗЗБЖС.

Нема склучено договор за мерење на бучава со овластено правно лице.

- Не води катастер на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС.

- Општината при издавање на одобренија за градба утврдуваат дали планските документи за објектот ги исполнува условите и мерките во врска со заштитата од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

- Да се отпочне постапка за изработка на ЛЕАП,

- Да се изготви надворешен план за вонредни состојби согласно член 154 од ЗЖС, и истиот да ни се прати на увид.

Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Да се достави информација до министерството дали Регионален план за управување со отпад е усвоен од страна на советот на општината, дали се отпочнати активности за негова реализација.

- Да отпочне со изготвување на консолиридан извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, и да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

- Општината да отпочне со водење Катастар на својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад.

- Општината да пристапи кон склучување договор со правно лице кое поседува Дозвола за колективно постапување со посебни текови со отпад (батерии и акумулатори, и електрична и електронска опрема, бидејќи договорот склучен со ЕЛКОЛЕКТ ДОО се смета за невалиден т.е. Дозволата за колективно постапување на ЕЛКОЛЕКТ ДОО е неважечка.

- Општината да отпочне со спроведување на обврските согласно Законот за заштита од бучава.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да прибави Дозвола за испуштање во води и испуштање и фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ, како и да прибави дозволи за користење за водните тела (бунарски подрачја) од кои се користи вода за водоснабдување согласно член 26 и 28 од ЗВ..

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Програмата за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води да се донесува согласно член 114 од ЗВ и да се врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 126 од ЗВ Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се донесува од страна на општината, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозувано од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината потребно е

да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороиите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- Се препорачува вработените кои работат на заштита на животната средина и природата и понатаму да работат согласно законските прописи и да ги опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

Согласно Нацрт заклучокот на Владата во 2020 година кој сите општини го имаат добиено, истите беа задолжени да направат односно систематизираат работни места кои ќе бидат организирани за заштита на животната средина, со можност за систематизирање на одделение доколку општината е поголема-да се постапи по заклучокот.

Се препорачува да имате барем двајца вработени кои ќе бидат на работни места само за заштита на животната средина како би можеле да одговорат на надлежностите на општината согласно законите и работното место на определено време да се трансформира во неопределено време, бидејќи вработениот е обучен и има стекнато искуство во работата од областа на животната средина.

Да се вработи овластен инспектор за животна средина бидејќи инспекторот од општина Гевгелија е пред заминување во пензија, а постапката за добивање на лиценца за овластен инспектор за животна средина трае една година.

-Во рок од 6 месеци Општина Дојран треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021 година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Сашко Илиќ,

Даниела Наумоска,

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова,

Ирена Николовска,

